

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:
SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HÁZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETŐ KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK. —

→ KÉZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. ←

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre: — — — — 12 K. Fél évre — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — 3 K. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLER.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HÁZ.)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

Városunk fellendülése.

Azon igen sokan gondolkoznak, hogy miként lehetne Esztergomnak lendületet adni s bár ezer féle terv lát napvilágot, mégis azt látjuk, hogy nem lendülünk, hanem mint az elakadt gép — holt ponton állunk.

Próbáltunk gyárakat fogni, nem sikerült: összekötő vasutat tervezünk, de a terv alszik s bármihez fogjunk, mintha ősi átok volna rajtunk, semmi sem sikerül.

Ily körülmények között végtelen örömmel fogadtuk az esztergomi takarékpénztárnak azon szándékát, hogy Esztergomot olyan fürdőteleppel óhajtja megajándékozni, amely nagy idegen forgalmat teremtve, lendületet adhat városunknak.

E részben az alapvető munkálatokon jobbra tul is van érdemes pénzintézetünk, mert hiszen a megfelelő telkeket is lekötötte s ezen kívül a furást is megkezdette.

Beszéljünk tehát első sorban a furásról. Ez a munkálat nagy nehézséggel immár az ötvenöt méter mélységig haladt s eddig a jelentékeny vízbőség mellett csak az hiányzik, hogy thermal forrásaink hőfokánál magasabb melegű vizet kaphassanak. Ez, nézetünk szerint, a földolog; mert bármily kellemes is a jelenlegi vizek hőfoka, az nem elégséges, mivel a nagyobb gyógyerő a természetes magasabb hőfokkal érhető el.

Hiszzen látjuk pl. Pöstyénben, ahol 60 Celzius hőmérsékű források fakadnak, hogy ezt a híres fürdőt az egész világ betegei keresik fel és specialis gyógyhatásánál fogva ép azon betegek, akik közül legtöbb jár e földön: a rheumás emberiség!

Van hazánknak még egy Pöstyénje, amely kellő reclamirozás mellett versenyre kelhet a világhírű Pöstyénnel s ez a nagyváradi Felix fürdő. Ezelőtt husz-huszonnégy évvel éppen olyan hőfoku forrásai voltak, mint az esztergomi hévvezetéknek. Akkor a helyes belátás által vezetettve elhatározták, hogy melegebb bővebb vizeket keresnek. A furás olyan eredménnyel járt, hogy kaptak 18—20 méterre felugró 56—60 C. melegségű és rengeteg mennyiségű kitünő gyógyvizet.

Mi tehát azt mondjuk, hogy helyesen teszi az esztergomi takarékpénztár, hogyha a furást lankadatlanul folytatja.

Hiszzen ötvenöt méternyi mélység ma már csekélység azon forrásokhoz képest, amelyek az országban közel egy évtized alatt végeztettek s így százötven méternyi mélyre le lehet haladni már azért is, mivel letagadhatlan tény hogy erupitv környéken vagyunk, miből bizonyos, hogy ahol langymeleg vizet kapunk, ott a forró sem messze esik!

Dicséretes, remek terv az esztergomi takarékpénztáré. Olyan, amelyet egy tisztán rideg üzleti számításokra alapított pénzintézet ritka helyen áldoz a köz oltárára.

Kísérjük tehát hálás figyelemmel ezt a tervet, melynek óhajtott megvalósításaitól városunk igazi fellendülése függ!

A városi tisztviselő közgazdasági tényező.

Irta: Dr. SISOVICUS MIKLÓS.

Ez a rendszer aztán az ügyek minőségével nem is törődik. Ha A. elintéz egy hónapban 500 számot, B. pedig csak 300 számot, senki sem hiszi el, hogy B. volna a szorgalmasabb, hanem mindenki A. szorgalmát fogja kiemelni. Mindamellett lehetséges, hogy B. oly munkát produkált, mint A. háromannyi idő alatt sem tudott volna elvégezni, mert nem szorgalmas, nem munkabíró s nem ügyes: lehetséges, hogy B.-A-nak munkáját feleannyi idő alatt végezte volna el.

Tulajdonképpen tehát a kevesebb munka közgazdaságilag hasznos, produktív munka volt, — a számban több munka pedig felesleges időpazarlással járt.

Minden közhivatalnok ismeri bizonyára e szót „schieber“ ez a „schieber“ egy felesleges intézkedés, melynek célja az ügyszámokat szaporítani, illetve egy számot gyorsan elintézni hogy hátralék ne maradjon. Nos hát, ezek a „schieber“-ek rendkívül elterjedtek: időpazarlás, és anyagtékozlás: a szám elintézése végett.

Nem az ügyek elintézése, nem a gyökeres elintézésén fekszik a súly, hanem a hátralékok kevesbitése és az ügyszámok szaporítása. A statisztika adatai tehát végtől-végig hamisak, mert azok a számok nem az ügyek elintézését, hanem a számok elintézését tüntetik föl.

Igaz, hogy az ideális állapot szerint hátraléknak nem volna helye, de az is igaz, hogy az ügyek gyökeres elintézése a gyors elintézésel együtt föltétlenül szükséges.

A tisztviselő munkája legyen gyors, alapos, gyökeres, de ne legyen abban semmi felesleges.

Ne feledjük azt, hogy a tisztviselő a közérdeket szolgálja: már pedig a közérdek nem azt kívánja, hogy sok számot intézzon el, nem azt kívánja, hogy föfelé tiszteletének mindunalan kifejezést, lefelé pedig gáncoskodjék és akadályokat támasszon, hanem a közérdeknek az a kívánalma, hogy az ügyek minél gyorsabban, minél alaposabban, a közgazdasági érdekek szem előtt tartásával, intéztessenek el.

Erre kell törekedni minden tisztviselőnek ebben az irányban kellene vezetni minden vezetőnek, hogy a tisztviselőnek munkája produktíve legyen.

Ha ilyen lesz a munka rendszere, akkor talán nem fognak annyi új állást rendszeresíteni de akkor aztán kell is és lehet is gondoskodni arról, hogy a tisztviselő teljes erejét közgazdasági munkásságának szentelhesse. — hogy ne kénytelenítessék exisztenciájának gondját magával hordozni, akkor lehet a tisztviselő anyagi helyzetén javítani, de akkor lehet aztán válogatni az emberekben is.

A produktív munka rendszer emellett megszerzi a tisztviselőnek azt a bizalmat, melytől megilleti, megszerzi azt a tekintélyt is, melyet az ügyek gyors és lelkiismeretes elintézése vívhat csak ki részére.

Uj rendszer ujjaalakítja az embereket, ha jó és közgazdaságilag hasznos.

(Vége.)

TÁRCA.

Jonathám igaza.

Rőt vörösség ömlött el az ég peremén, de más, mint egyébkor. Olyan, aminő az izzó szelek előtt jár. Pedig hős volt. Kedvetlen szürke, álomrahívó hűvösség, aminek nyoma is elvész, ha kisüt a nap.

A szél is meglóbálta karsu, nedves testét, azért Sékhem összehuzta fakóké köpenyét és úgy lépkedett Barboch mellett.

Előttük, mögöttük hömpölyögve toladott a bűzös tömeg; az egyhangú zsongás ott terpeszkedett a fejük fölött. A borsaruk nyögve küzdtek a poronddal.

Az utmenti napsugárverte fák mindegyikén kapaszkodott valaki és nyakát nyújtogatva vart, hogy megláthassa a mezitlábás, hosszuhaju fiatal zsidót, aki ott lépkedett legelül a katonák közt. gyalulatlan gerendát vitt a vállán; kiaszott arcán verejték folyt alá. Mellette jobbról is, balról is egy-egy megkötözött ember járt fáradtan, porosan és véresen. Az egyik hatalmas szélesvállú idegen volt; esontos fejét mélyen belehuzta a vállai közé és barna arcával, amin minden elbukott jószándék otthagya a nyomát, a porondra meredt. Orrából barnavörös vér szivárgott és végigfutva a esontos állon, széthőcesent a földön.

A másik apró, pupos, csuf jószág volt.

Az egyforma zsongás utóbb álmos esendé szokott, csak a rakoncátlan, lábatlankodó kölykek vigyorogtak, sivalkodtak ki belőle néha. Meg egy erős férfihang, valami remületes, sikoltozó csuklás. Valami örülté, aki egyre odaiparkodott a középső-

höz és a földön esuszva esókolta annak poros vörös köpenyét. Az örök elrugták a tébolyodottat, de a görösös erőfeszítéssel visszafurakodott és újra esókolta a halavány ember ruháját, egyre sikoltozva és jajveszékelve.

Asszony szinte több volt a menetben mint férfi. Odatalódtak a három mellé és kimeredt szemmel, sajnó gyönyörűséggel nézték az örült vonaglását, a megkötözött férfiak megtorzult arcát, kifeszült erejét. Ha néha esend lett, halkan arról beszéltek, hogy a Jozefát leánya tegnap este egyedül kóborolt a folyó mentén, meg hogy a déli városban ocsóbb a hus, mint a templom melletti nyílt esarnokban. Csak akkor hallgattak el újra, amikor megint hangzott az ör öklének tompa zuhanása.

A nap már kibukkant és hatalmas forróságot lövelt alá. A porond fehér kavicsa az izzásig kifehéredett és messze a hegyek felett reszketett a levegő.

Akkor már ott voltak a hegy tövében. A menét megállt; azok, akik a fejüket fáradtan leszegve bandukoltak a többivel, feltekintettek, és kitépővén a helyet maguknak a tömegben, némán bámultak bele a levegőbe. Délelőtt volt; késő délelőtt. Az örök gyűlölködő arccal, unottan taszították hátra a szébrül állókat és a három megkötözött embert kilóditván a térre, felvezették a hegyre.

Sékhem lekanyarította válláról a köpenyét és amikor a másik két megkötözöttnek rimázkodása, átkozódása meg zakadt és nagy esőnd lett suttogva azt mondta a társának:

— Elviselhetetlen a forróság! Miért esaltál ide?

— Sékhem, te félsz! — felelte a másik bizonytalan hangon. Tegnap pedig a fülem mellett ordítottad, hogy csak végezzenek velem.

Sékhem bosszusan legyintett a kezével.

— Nem félek, — mondta indulatosan. De eljöhettél volna egyedül is. Én még nem látam ilyesmit. Nézd milyen halavány az arca?

— Ah, mindegyitek csak róla beszél! Miért? Nézd, annak a szélesvállúnak hogy folyik a vér az orrából!

— Már mindegy neki! — mondta Sékhem és mielatt a szíve betegesen remegett, fanyar mosolygást erőltetett meghuzódott arcára.

A tömeg felett hirtelen kopácsolás hangja rezzent át; mestereberek röttak össze a gerendákat. Egyszer aztán vad jajgatás és rekedt sikoltozás csapott alá a domb tetejéről, mint a megriadt denevér. Félmeztelen óriás állt a létra főkán és nagy görbe szegat ütött a puposnak barna kezébe.

Amire a szeg fát fogott, a pupos elájult. A nagy esőnd megint ott gunyasztott a tömeg felett.

— Mi volt az? — kérdezte Sékhem a földre bámulva.

De szinte be sem fejezte, amit kezdett, már ismét hang tolakodott bele a szorongó esőndbe. Az örjögő ember zokogott hosszan, üvöltve, mert két katona már megfogta a középső, halavány ember karját.

— Megint! . . . rebegte Sékhem és izzadt kezével a köpenyét szorongatta.

— Ez nem az! — mondta a másik, le sem véve szemét a hegyi dolgokról. Ez az az öreg akit megrugdostak!

— Mi az? — kérdezte Sékhem.

— Jonathán a sarki szatócs. Az aki hozzá-szegődött, aztán megörült és otthagya a boltját! Beteg . . . bolond szegény!

Azon idő tájt, hogy a középsőnek lerántották a ruháját és összekötözték a lábát; a nap égető heve valamivel meglankadt. Az égen egyetlen felső sem volt. Néhányan felnéztek, de mivel semmit sem láttak a nap sápadt, fehér korongján kívül, megint leszegtek a fejüket. De az asszonyok azok feszülten nézték az alacsony, kerekded domb poros, sivár tetejét. A helyet élő emberfal zárta körül, aminek első sora ijedten tolakodott hátrafelé, ha a százados lova megbokrosodva ide-oda ficáinkolt. És az első sor mögött még számtalan ezer állt.

A kis pupos onnét a dombtetőről, nagy gyötrellemmel felszegve fejét a gerendán, körülnézett, de nem láthatott egyetlen tenyérnyi földet, sziklát vagy füvet. Csak sok százezer égő, kíváncsi szemet látott, ami mind rajta függött. Karjával tehetetlenül kapkodott az emberőceán felé, mintha belé vágnék mérülni, hogy semmi se látszassék nyomorult testéből, hogy ne találja meg soha az a négy katona amelyik már közeledett feléje, hogy feltámassza a gerendát.

Cholnoky László.

(Vége köv.)

Mi ujság?

Néhány szó a közös uszodáról.

Az „Esztergomi Lapok“ hasábjain találkoztam először a közös uszoda eszméjének pártolásával. Bátor ujság, a mely szeszélyes talajon is szilárdan áll. Bájos ötlet, méltó a XX. század szabad szellemű, emancipált gondolkodásához. — Józan, higgadt, ésszel megfontolva, egész kedélyes dolog volna, ha a társadalmi rideg megszokás súlyos békóit sutba téve, az erkölcsi méltóság érintetlen fentartásával, közeledne legalább a hideg Dunavíz leple alatt a kasztokra bontott társadalom és a két nem egymáshoz. Ámde bármennyire is helyeslem a különben nem is olyan rikitó különlegesség keresztülvitelét, mégsem tartom valószínűnek a terv sikerét. — Nem tartom valószínűnek azért, mert szeretném látni azt a bátor amazont uri nőt, a ki beáll „elsőnek“. Hibásan felfogott szeméremérzet minden nőt vissza fog tartani a megjelenéstől ott, a hol — Uram boesá! — uszóruhában sütkérező férfiak is jelen vannak. Oly férfiak, akiket ismernek és a kik előtt azok természetes ösztönükkel szégyellik magukat. — Osz-tendében pl. a hol a tenger a part mentében olyan sekély, hogy a kabinból közvetlen a vízbe léphet a nő, tehát nem tűnhet rögtön a víz alá, ott látjuk a két nemet egymás mellett a legszebb egyetértésben, de ott nem is konkurrálnak a nők természetben, uszórúhaspecialitásokban, sőt még a vízi főkötők szépségében sém egymással. Mi férfiak különben sem tudunk beleilleszkedni a női lélek gondolkodásába. Egyes esetek elbírálása, azon milli-ónyi apró lelki evolúció folytán, a mely a nőt jellemzi, egész más gondolatokat kelt ő bennük, mint a férfiakban. — És a mig mi férfiak egész hideg vérrrel tudnánk az uszodában megjelenni a nők előtt, valószínű, hogy ők egész testükben remegve bujnának a nagy lepedő eltakaró védelme alá, noha az uszórúhák készítésénél is már lehetőségig kerülve volna azokon a dekolázs. — A víz a ruhát tapadóvá teszi, úgy, hogy az idomok szépsége az ily megfeszülő ruhán keresztül is érvényre jut, különösen akkor, ha a nők mint a nimfák a víz mélyéből kilépnek. Ez a körülmény okozza legnagyobb részét, hogy kis városban ilyen terv ne sikerüljön. Ámde tessék, kérdezzék meg a legilletékesebb fórumot, magát a nőket, majd meghalljuk mit mondanak ők? *Lei.*

Pénzüntézetit tanulmányút.

A Dunántúli Pénzüntézetit Tisztviselők egyesülete jövő hó végén egy nagyobb szabású európai tanulmányutat rendez, melyben Bleszl Ferenc takptári igazgató indítványa folytán pénzüntézetit igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok is részt vehetnek. A tanulmányút Franciaország, Belgium, Anglia és Németországra szól és főképp a tőzsdék, jegybankok és az európai magánbank-óriásainak megtekintésére fog kiterjedni. A kirándulók a következő jegybankokat fogják meglátogatni: Osztrák Magyar Bank, Banque de France, Bank of England és Deutsche Reichs-Bank. Az utirány a következő: Wien, Stuttgart, Frankfurt, Mainz, Köln, Brüsszel, Páris (5 nap), London (3 nap), Berlin (3 nap), Ostende (2 nap), Hamburg (2 nap), Drezda, Prága, Wien. A tengeri út oda Calaisból Doverba vissza Angolországból Németországba vezet, de érdekes lesz a Mainzól Kölnbe, szalonhajón tertervezett rajnai út is. A nagyszabású és érdekes tanulmányuton városunkból részt vesznek: Bleszl Ferenc takptári igazgató, Grósz Ferenc takptári igazgatósági tag, dr. Katona Sándor parkányi takptári ügyész és Einczinger Ferenc takptári tisztviselő. Netáni újabb érdeklődőknek Bleszl Ferenc takptári igazgató szívesen ad felvilágosítást, mert az utazást rendező Dunántúli Pénzüntézetit tisztviselők egyesülete f. hó 15-ig még elfogad jelentkezéseket.

A dorogi követ.

Zlinszky István orsz. képviselő pünkösd hét-főjén Párkányban tarrózkodott, hol néhány választóját meglátogatta.

Nyilvános Istentisztelet.

Az Oltáregyesület nyilvános istentiszteletét folyó hó 14-én tartja a vizivárosi zárda templomában. Előtte való napon d. u. 5 órakor litánia lesz, mely alatt a hívek a sz. gyónást végezhetik. Az imádási napon pedig 1/3 7, 8, 9 és 1/2 10 órakor szent mise, d. u. 5 órakor szent beszéd és litánia.

Promóció

Sebestyén Gyula jogszigorlót f. hó 6-án promóválták tudorrá a kolozsvári egyetemen.

Dinamiterénylet a sárisápi plébános ellen.

A nemzetiségi türelmetlenségnek majdnem áldozatul esett a sárisápi plébános. A sárisápi tótok affeletti elkeseredésükben, hogy a templomban a tót isteni tisztelen kívül magyarul is predikált a pap, aljas merényletet intéztek plébánosuk ellen. Szombaton éjjel 10 óra után hatalmas robbanás verte fel a falu esendjét. A parochia udvarán robbant fel egy dinamitpatron, — a robbanás okozta légnyomás bezúzta a paplak összes ablakait, emberéletben szerencsére nem tett kárt. A községi előjáróság nyomban esendörökért telefonált Annavölgyre, honnan csakhamar megérkezett a járőr és hozzálátott a nyomozáshoz. Megállapították, hogy a bomba a parochia kertjében a plébános ablakától 3 méternyire robbant fel. Hogy kik helyezték el a bombát azt eddig nem sikerült kideríteni. Már eddig is bizonyos azonban annyi, hogy csakis tótok lehetnek a merénylők. Eddig ugyanis kizárólag tótul imádkoztak a sárisági rk. templomban, a kanonika visitá elő értelmében azonban felváltva magyarul és tótul tartandó az istentisztelet. A plébános újabban az egyházlátogatási jegyzőkönyvben előirt rendhez alkalmazkodott és már többször tartott magyar isteni tisztetletet. A tótok persze nem nézték ezt jó szemmel és most ilyen gazember módon akartak kifejezést adni oktalan dühüknek. A merénylet óta a sárisápi nép között állandó a nyugtalanság és féltő, hogy a kétnyelvű lakosság között komoly összeütközések lesznek. A főszolgabíró intézkedésére megerősített esendörjárókat cirkálnak a községben.

Egészségügyi szemle.

A h. rendőrkapitány és a II. ker. orvos tegnap d. u. helyszíni szemlélt tartottak a város területén levő élelmiszert gyártó és elárúsító telepeken.

Pápai diákok várcsunkben.

A pápai bencés gimnázium IV. osztályu növendékei mintegy 20-an Szekeres Bonis tanár vezetése alatt tegnap városunkban jártak, hogy a nevezetességeket megtekintsék. A diákokat Agat-sin Gyul bencés tanár kalauzolta. A kirándulók tegnap Visegrádra utaztak.

Hivatalos órák egyhuzamban.

A város tanácsa hirdetményekben tudatja az ügykereső közönséggel, hogy a városházán július és augusztus havában egyhuzamban fognak tartatni a hivatalos órák, még pedig reggel 8-tól délután 2-ig. A délután folyamán felváltva egy inspekciós tisztviselő marad a hivatalokban.

Sikkasztó színházi titkár.

Bérezí Jenő, Szalkai Lajos szintársulatának nálunk is ismert titkára hűtlen lett a direktorához. A fővárosi lapokban olvassuk, hogy mintegy 11000 koronát sikkasztott el a rábizott pénzből és ezután megszökött. A sikkasztó titkárt Szalkai igazgató feljelentésére Európászerte körözik.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Esztergom vármegye közigazgatási bizottsága tegnap d. e. 10 órakor tartotta havi rendes ülését. A bizottság a szakelőadók referáit tárgyalta. Legfontosabb tárgya Gyarmathy Dénes rendőralkapitánynak a felfüggesztése ellen beadott fellebbezése feletti határozathozatal volt. A közig. bizottság a felfüggesztést helybenhagyta.

A nyomdász hangverseny.

Az esztergomi könyvnyomdászok pünkösdi vasárnapján tartották nagyszabású hangversenyüket a budapesti „Ébredés” nyomdász dalkör közreműködésével. A kiváló sikerű hangverseny tiszta jövedelmét felerészben a nyomdász szánatórium felerészben pedig a „Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűlete” itteni fiókja javára fordították. Az „Ébredés” dalárda az ünnep délutánján érkezett Kovácspatakra, hol a helybeli nyomdászok Zeke József faktor vezetése alatt fogadták vendégeiket és a propelleren városunkba kísérték. A hangverseny este 8 órakor kezdődött a Magyar Király nagytermében, melyet ez alkalommal előkelő közönség töltött meg. Nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy sajnálattal láttuk a kizárólag jótékonycélu hangversenyen a fő- és alpapság teljes hiányát, még a benecések is távollétükkel tündöttek pedig — úgy emlékszünk — hogy egy ízben ugyanezen dalárda a gimnáziumi diákasztal javára is rendezett hangversenyt. Egyedül a belvárosi plébános és két káplánja képviselte a magyar Róma papságát. Maga a hangverseny hangulatos és élvezetes volt. A kar kitűnően működött Ujj József dr. karnagy vezetése alatt, aki egyébként a budapesti Szervita-téri templom karnagya is. — Ötösör volt alkalmunk a pompásan szervezett kar énekét hallanunk. Válogatott klasszikus és magyar dalokat adott elő az Ébredés, melyek — dacára a basszus érezhető hiányának — frappánsan hatottak. A negyedik karnál Veiningerne Meilinger Margit énekelt fülbemászó iskolázott szopránján egy hatásos szót. A műsor leghatásosabb részét két tehetséges dilettánsnak: László Jenőnek és Székely Gyulának a számai képezték. Az előbbi humoros kuplékat énekelt, hajlékony tenorján szép minikával az utóbbi pedig két kacagató monológot adott elő oly rutinnal, — mely nem közönséges rátermettségről tanuskodott. A műsor utolsóelőtti száma Greskovits Mariskának és Baum Józsefnek hatásos kettőse volt. Végül a kar zárta be a nagyszerű műsort. A hangversenyt reggelig tartó tánc követte. Hajnal felé a társaság nagy része nyugalomra tért a Meizler által vendégszeretően felajánlott szállodai szobákban. Meizler János alig fogyott ki bőkezűségéből: az ünnep másod napján 2 hordó sörrel kedveskedett a vendégeknek. Délután a rendező bizottság elnöke Gerenday József felelős szerkesztőnk látta vendégül apósának Schönbeck Imrénének pinecéjében az egész mintegy 100 főből álló társaságot, melynek tagjai egy pompás multság és a bőségesen megnyilatkozott esztergomi vendégszeretet emlékével indultak haza Budapestre az esti 8 órakor induló esavargózóssal.

Gyászhir.

Guzsvenitz Pál, Guzsvenitz Vilmos tanítóképző intézeti igazgató édes atyja f. hó 9-én 67 éves korában elhunyt. Tegnap délután 5 órakor temették el nagy részvét mellett a vizvárosi temetőben.

Földrajzi játék.

Keckés Ilona városi leányiskolai tanítónő elmés játékot szerkesztett, mely vonzó és szórakoztató módon ismerteti meg a gyermekeket a magyar földrajz elemeivel és fontosabb tudnivalóival. A munkás játék a földrajzi összefoglaló ismétlés munkájának megkönnyítésére a tanítónak, s a tanultak megőrzésére szórakoztató játék alakjában

a tanulóknak hézagpótló eszközzel szolgál. Csendes foglalkozásul is alkalmazhatja a tanító. A játék a szerzőnél kapható, ára 3 korona. A tiszta jövedelmét a szerző az Esztergomban föllállítandó Tanítói Árvaház javára ajánlotta föl.

Bajok a halastó körül.

A halastó töltései felmondották a szolgáltatást. A betóduló víztömeg a töltést két helyen átszakította s így a víz a szomszédos földeket elposványosítván, a gazdáknak érzékeny károkat okozott. De van ennél nagyobb baj is. A halastó vizének a szintje magasabban áll mint a környékbeli földek s így azokon talajvíz képződött sőt a magasabban fekvő földekre is posványosító befolyást gyakorol. A kár persze még kiszámíthatatlan. A víz kiáztatta mintegy 60—80 gazda földjén lévő vetemények gyökereit és ezek már rothadásnak is indultak. A környékbeli nagyterjedelmű szőlőknek is ugyanez a sorsuk és már szemlátómást sárgulnak. A káros gazdák hiába fordultak panasszal a város tanácsához, bajukra orvoslást nem kaphattak s így most a bírósághoz kénytelenek folyamodni. Mind a 80 károsult gazda monstre kártérítési pert indít Corhusz Béla, a halastó bérleje ellen. — Ügyvédjük Zwillingner Ferencz máris megtette az előleges biztosítási intézkedéseket.

Halálos fenyegetés.

Benáczky Károly péksegéd aki nemrég költözött Esztergomból Budapestre már régóta szerelmes volt Ribner Hugóné, született Müller Imréné, a ki elváltan élt a férjétől. Benáczky mindenképpen rá akarta venni az asszonyt, hogy legyen a felesége, de az asszony hallani sem akart róla. A péksegéd erre mindenféle fenyegetéssel akarta rábírní, hogy meghallgassa. Tegnap késő este becsöngett a József-körut 58. számú házába a hol Ribnerné lakik s kérte a házmester, hogy engedje föl, mert most már végezni akar imádjával. A házmester nem eresztette be, Benáczky aztán másnap beállított Ribnernéhez, s revolverrel és késsel támadt rá. Az asszony ijedtében elájult, majd a mikor magához tért segítségért kiáltott. A házbeliék erre behohtak, lefegyverezték a péksegédet és átadták a rendőrnök.

Meteor az időjárásról.

Meteor a következőket írja: A május havára jelzett száraz meleg idő bekövetkezett, a mi a gazdaközönségnek felette nagy aggodalmat okozott de miként márc. és ápril. havának tul nedves és hideg jellege alkalmával keletkezett aggodalmakat azzal igyekeztem enyhíteni, hogy azon két hónap nedvessége nem oly nagy baj, mint a gazdák hiszik, mert május száraz mivoltát majd csak így lehet valahogy átuszni, a mint az most be is bizonyosodott, úgy most is vigaszul mondhatom, hogy hoz csapadékot június is, bár inkább csak zivataros jelleggel a mennyi még megmenti a terményeket arra nézve, hogy az aratáskor nem kell épen kétségbeesnie a gazdának, sőt miután július már több csapadékot ígér, esetleg talán a nyári munkát illetőleg a kelletinél is többet, ezzel az őszi termények is még eléggé lábrakapnak majd. Június havának esomópontjai: 1—2—5—6—7—12—14—16—17—18—21—22—28—29—30-ra esnek, tehát szép számmal vannak, de Holdunk úgy közvetít, hogy e hó is inkább száraz melegű lesz s a esomópontok inkább csak szeles, vagy rövid tartalmu zivataros változatokat hoznak. Az erősebb hatásuak 5—16—21—28-ra esnek. A 4-ik kevés lehüléssel, mely hozhat csapadékot, vagy zivatart, 16-iki csapadékos, de nem nagymérvben, 21-iki ismét kevés lehüléssel, mely zivatarral is jöhet, a 28-iki mely nálunk nem látható gyűrűs napfogyatkozást is okoz, változó időjárást van hivatva bevezetni a hónap végeig. A többi esomópontok meleg és száraz jellegűek.

Előadások Japánról.

Zombory Gyula vándor szaktanár hétfőn este a kath. legényegyletben tartott igen érdekes prelekiót japáni utazásáról mintegy 100 főnyi hallgatóság előtt. Tegnapelőt a reáliskolában adott elő a tudós proffessor, holnap pedig az intelligencia meghívására Muzslán fog prelegálni.

Jégverés a tulsó járásban.

Szomorú pünkösdi volt az idén a tulsó járás népének. Szombaton délután óriási jégeső verte végig Kéty, Kural és Nagylvéd határait. Mind a három község határában a termés tönkre van téve. A földeken szívfaesáro a szomorú látvány, a gyümölcsösökben pedig úgyszólván tizedrésze sem maradt meg a termésnek. Az egész vidék gazdaközönsége biztató reménységgel nézett az idej termés elé s most mindent megsemmisített ez az elemi csapás. Szombaton már a kora délutáni órákban sötét felhők usztak a vidék felé és d. u. 3 órakor egy irtózatosszélviharral megkezdődött a jégeső. Teljes egy negyed óráig tartott a hatalmas jégzuhatag. A jég nagyságaogyorónyi volt és vastagon borította a községek utcáit. Elképzeltető a pusztítás ha megemlítjük, hogy pl. Kétyen több portán még pünkösdi-hétfőn reggel is találtakogyoró nagyságú jégesőpöppeket. A lakosság a zivatar elvonultával természetesen rögtön a határba ment megnézni a pusztítást és pünkösdi ünnepére sirva virradt mind a három község lakossága. Nagyon sok kiscgazdát koldusbotra juttatott ez az elemi csapás. Óriási kárt tett a hercegprímási uradalom földjein is, kivált a kétyi határban. Ugyanez a kisebb-nagyobb kárt okozó jégeső volt Bart, Bény, Szőlgyén és Farnad határában is.

Sztrájkolt a halál.

Mors Ö Felsege teljes 30 napon át neglialta az ő szenttamási alattvalóit, jöllehet a szenttamásiakat kedvelte eddig legjobban és a statisztika szerint 25—30 II. kerületi polgártársunkat kaszálta le havonként. A jó öreg kaszás azonban immár megelégette a diesőséget és tegnapelőt ismét akcióba lépett, egyszerre két szenttamási lakost szőlítván ki az árnyékvilágból.

Pünkösdi idegen forgalom.

Pünkösdi-hétfőn a városiak rendszerint külön hajóval keresik fel városunkat. Az idén is megjöttek, még pedig igen nagy számban. Ugyanez a külön hajóval jött Kovácspatakhoz a budai kaszinó is. A város utcáin meglátszott az idegenforgalom.

Balesetkrónika.**A csille áldozata.**

Tokodról írja tudósítónk, hogy az ottani közbányában egy megrakott csille agyonnyomta Szabó Gergely munkást. A szerencsétlen ember nyomban szörnyet halt. A esendőrség megindította a nyomozást.

Gyilkos vonat.

Süttőről írja tudósítónk: F. hó 8-án Süttö és Lábatlan községek között a 4214. sz. vonat halálra gázolt egy öreg embert. Német Józsefnek hívták a szerencsétlent és 85 éves volt. Kihallgatták a vonat gépészét Feriánsz Mihályt, ki azt mondja, hogy az öreg ember valószínűleg öngyilkossági szándékból vetette magát a vonat elé. A községi előljárást is öngyilkosságot emlit. — Az öreg ember összeroncsolt holttestét a piszkei hullaházba vitték, honnan tegnap temették el.

Megégett munkás.

A nyergesujfalusi téglagyárban f. hó 8-án Rózsa Sándor 40 éves bajóthi lakos oly nagy fokú égési sebeket szenvedett, hogy nemsokára meghalt.

Felhívás tűzoltó szaktanfolyam látogatására.

A magyar országos tűzoltó-szövetség a f. év nyarán Budapesten tűzoltó-szaktanfolyamot rendez. Tanfolyam hallgató lehet minden 18-42 éves, feddhetetlen előéletű férfi. A felvehető hallgatók száma 50. A tanfolyam kezdődik 1908. évi július hó 5-én és tart bezárólag július hó 25-ig. A részvételben való írásbeli jelentkezés határideje 1908. évi június 15. Az ezen határidőn túl jelentkezők sem utazási, sem pedig elszállásolási kedvezményre nem tarthatnak igényt. A jelentkezés a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségéhez (Budapest, VII. Rákóczi-ut 38.) intézendő. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt a vármegyei kir. tanfelügyelői hivatal.

x Emke kávéház Esztergom város legújában berendezett kávéháza.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

Ezen cégtábláról ismerhetők fel azon üzletek,

melyekben eredeti SINGER gépek kaphatók.

SINGER CO.

varrógép részvénytársaság ESZTERGOM.
1908. május 1-től Lőrincz-utca, Takarékpénztár épület.

Maggi Gyula és Társa

Hoda: Wien, IV/1. Gyár: Bregenz.

Monogrammok fehérnemű jelzésre, csinos kivitelben, kiárusítás miatt, darabonként 20 fillérért kapható a „HUNNIA” papírkereskedésében Esztergomban.

x **Háziasszonyok öröme.** A nemcsak híres de gyönyörű „Mercedes” állvány (kredencé papír a „Hunnia” könyvnyomdában Széchenyi-tér 7. sz. alatt kapható. Darabja 5 fillér.

x **Festők és rajzolók figyelmébe.** Olajfestékek és festő vásznak nagy választékban a „Hunnia” könyvnyomdában kaphatók Széchenyi-tér 7. sz.

GERENDAY A. és FIA
szobrászok,
első orsz. szabadalmazott
siremlékmű gyárosok
BUDAPESTEN, VII., Rákóczi-út 90.
Fiókküzet: X. Kőbánya, az új temető mellett.

Postában! Levegőszigetelt! Saját érdeklődésben hirdetésen kívül... LEOPOLD GYULA... 200 nap... 200 nap...

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:

Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levegőszigetelt magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemek, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
"KOSMOS" vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, izek, szörpök, gomba-, hús- és fűszelék-konzerveket, nemes borovicákat, legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb fűszerek készletével is a
BÉLHURUT
(hasmenés), gomorgócsa legjobb gyógy-szere a BARTA-féle fekete áfonya-gyógybor, kapható gyógyszereszek-nél. 5 üveget 3 k-ért bérmentve szállít

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.

PLATSCHKE VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

fényképezési és festészeti műtermében
RIVOLI
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sűrűkővekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
a legjelkételesebb emésztőpor
Doboz 2 kor.
Postai számlaoldós „FEHÉR GALAMB” gyógyszerár Budapest, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmazott vértisztító szer, mely mindennemű férget a lakásban és úgy, mint mindennemű hernyót, vérszennyeződést és egyéb kárt és veteményben kártékony állatkákat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védelem szenny és darús ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.
Vesérvérvizsgálók Magyarországi részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY
szerencsése páratlan!
Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KAROLY-KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tolltű-tűk” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerész résznel Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁLLÓVA
Szállódás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 230 K-tól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és halók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
hemopatiai rendelő-intézete
Idült betegekben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrmearul elsőrangúak és az egész világon el vannak terjedve.
Első és legnagyobb molylár ellen védő részv.-társ.